UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvtationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinqve

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

1 Vtrum Confirmatio sit sacramentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-93807

Visual Library

hic ordo immutetur, vt ſequenti quæſt. in initio diſputationum de Euchariſtia notabimus.

ARTICVLVS I.

Vtrum Confirmatio ſit ſacramentum.

Sup. q 65. art.1. & 4. d.2. q. 1. ar.2. co. & d 7 q.1 ar.1. q.1. per to & 4 con. c 58. q 64. art.2.

AD primum ſic proceditur. Videtur, quod Confirmatio non ſit ſacramentum. Sacramenta enim ex diuina inſtitutione efficaciam habent, ſicut ſupra dictum eſt. * *Sed Cõfirmatio non legitur à Chriſto inſtituta. Ergo non eſt ſacramentum.*

2. Præterea, Sacramenta nouæ legis in veteri lege præfigurata fuerunt, vnde Apoſtolus dicit 1. Corin. 10. quod omnes in Moyſe baptizati ſunt in nube & in mari, & omnes eandem eſcam ſpiritualem manducauerunt, & omnes eundem potum ſpiritualem biberunt. Sed Confirmatio non fuit præfigurata in veteri teſtamento. Non ergo eſt ſacramentum.

3. Præterea, Sacramenta ordinantur ad hominum ſalutem. Sed ſine confirmatione poteſt eſſe ſalus, nam pueri baptizati ſine Confirmatione decedentes, ſaluantur. Ergo Confirmatio non eſt ſacramentum.

4. Præterea, Per omnia ſacramenta Eccleſiæ, homo Chriſto conformatur, qui eſt ſacramentorum author. Sed per Confirmationem non videtur homo Chriſto conformari, qui non legitur eſſe confirmatus. Ergo Confirmatio non eſt ſacramentum.

Habetur de conſe d.5. c.3 De his, & eſt parum ante med. illius ep. to. 1. Concil.

Sed contra eſt, quod Melchiades Papa ſcribit * *Hiſpaniarum Epiſcopis. De his, ſuper quibus rogaſtis vos informari, vtrum maius ſit ſacramentum, manus impoſitio Epiſcoporum, an Baptiſmus, ſcitote vtrumq; magnum eſſe ſacramentum.*

Aug. lib. 2. con. lit. Petil. ca. 104. t. 7.

RESPONDEO *dicendum, quod ſacramenta nouæ legis ordinantur ad ſpeciales gratiæ effectus: & ideo vbi occurrit aliquis ſpecialis effectus gratiæ, ibi ordinatur ſpeciale ſacramentum. Quia vero ſenſibilia & corporalia gerunt ſpiritualium & intelligibilium ſimilitudinem, ex his, quæ in vita corporali agũtur, percipere poſſumus, quid in ſpirituali vita gratiæ ſpeciali exiſtat. Manifeſtum autem eſt, quod in vita corporali ſpecialis quædam perfectio eſt, quod homo ad perfectam ætatem perueniat, & perfectas actiones hominis agere poſſit. Vnde & Apoſt. dicit 1. Corint. 13. Cum autem factus ſum vir, euacuaui, quæ erant paruuli. Et inde eſt etiam, quod præter motum generationis, quo aliquis accipit vitam corporalem, eſt motus augmenti, quo aliquis perducitur ad perfectam ætatem. Sic igitur & vitam ſpiritualem homo accipit per Baptiſmum, qui eſt ſpiritualis regeneratio. In Confirmatione autem homo accipit quaſi quandam perfectam ætatem ſpiritualis vitæ. Vnde Melchiades Papa dicit:* * *Spiritus S. qui ſuper aquam Baptiſmi ſalutifero deſcendit lapſu, in fonte plenitudinem tribuit ad innocentiam, in Confirmatione augmentum præſtat ad gratiam, in Baptiſmo regeneramur ad vitam, poſt Baptiſmum confirmamur ad pugnam, in Baptiſmo abluimur, poſt Baptiſmum roboramur. Et ideo manifeſtum eſt, quod Confirmatio eſt ſpeciale ſacramentum.*

In epiſt. ad Hiſpaniarũ Epiſc à med. illius tom 1. Concil.

Ad primum ergo dicendum, quod circa inſtitutionem huius ſacramenti eſt duplex opinio. Quidam enim dixerũt, quod hoc ſacramentum non fuit inſtitutum nec à Chriſto, nec ab Apoſtolis, ſed poſtea proceſſu temporis in quodam Concilio. Alij vero dixerunt, quod fuit inſtitutum ab Apoſtolis. Sed hoc non poteſt eſſe, quia inſtituere nouum ſacramentum, pertinet ad poteſtatem excellentiæ, quæ competit ſoli Chriſto.

Et ideo dicendum eſt, quod Chriſtus inſtituit hoc ſacramentum, non exhibendo, ſed promittendo, ſecundum illud Ioan. 16. Si non abiero, Paracletus non veniet ad vos: ſi autem abiero, mittam eum ad vos. Et hoc ideo, quia in hoc ſacramento datur plenitudo Spiritus ſancti, quæ non erat danda ante Chriſti reſurrectionem & aſcenſionem, ſecundum illud Ioan. 7. Nondum erat Spiritus datus, quia Ieſus nondum erat glorificatus.

Ad ſecundum dicendum, quod, quia Confirmatio eſt ſacramentum plenitudinis gratiæ, non potuit habere aliquid reſpondens in veteri teſtamento, quia nihil ad perfectum adduxit lex, vt dicitur Hebr. 7.

Ad tertium dicendum, quod (ſicut ſupra dictum eſt) omnia ſacramenta ſunt aliqualiter neceſſaria ad ſalutem, ſed quædam ſunt, ſine quibus non eſt ſalus, quædam vero ſunt, quæ cooperantur ad perfectionem ſalutis. Et hoc modo Confirmatio eſt de neceſſitate ſalutis, quamuis ſine ea poſſit eſſe ſalus: dum tamen non prætermittatur ex contemptu ſacramenti.* *q. 65. ar. 4. ad 3. arg.*

Ad quartum dicendum, quod illi, qui Confirmationem accipiunt, quæ eſt ſacramentum plenitudinis gratiæ, Chriſto conformantur, inquantum ipſe à primo inſtanti ſuæ conceptionis fuit plenus gratiæ & veritatis, vt dicitur Ioan. 1. Quæ quidem plenitudo declarata eſt in Baptiſmo, quando Spiritus ſanctus deſcendit corporali ſpecie ſuper eum. Vnde & Luc. 4. dicitur, quod Ieſus plenus Spiritu ſancto, regreſſus eſt à Iordane. Non autem conueniebat dignitati Chriſti (qui eſt ſacramentorum author) vt à ſacramento plenitudinem gratiæ acciperet.

COMMENTARIVS.

DVo definit D. Thom. in hoc artic. quæ à nobis in ſequente diſputatione late ſunt tractãda, & confirmanda. Primum eſt in corpore art. Confirmationem eſſe ſpeciale ſacramentum, quod præter authoritatem Melchiadis Papæ, quam adducit in argumẽto, ſed contra, ſolum declarat quadam congruentia & proportione ad corporis viuentis generationem & augmentum, quibus dicit in ſpiritualibus comparari Baptiſmum & Confirmationem: de qua proportione ſatis dictum eſt ſupra, q. 65. art. 1. Secundum eſt in ſolut. ad 1. Confirmationem fuiſſe à Chriſto Domino inſtitutam, quæ aſſertio ſequitur ex præcedente, ſuppoſitis principijs traditis, de inſtitutione ſacramentorum nouæ legis in genere. Addit tamen D. Th. Chriſtum inſtituiſſe hoc ſacramentum non exhibendo, ſed promittendo, iuxta illud Ioan. 16. Si non abiero, Paracletus nõ veniet ad vos: ſi autem abiero, mittam eum ad vos. Et Luc. 24. Ego mittam promiſſum Patris mei in vos. Et Ioan. 14. & 15. Cum venerit Paracletus, quem ego mittam vobis à Patre, &c. iuxta quam interpretationem ſignificat D. Thom. quamquam interpretationem ſignificat D. Thom. quamuis hæc promiſſio ad literam intelligenda ſit de celebri illa ac viſibili miſſione, qua Spiritus S. in die Pentecoſtes in Apoſtolos miſſus eſt, iuxta id, quod ſtatim ſubdit Lucas. Vos autem ſedete in ciuitate, quoadvſque induamini virtute ex alto, & Actor. 1. Vos autem baptizabimini Spiritu S. non poſt multos hos dies: non tamen eſſe limitandam ad illam miſſionem, ſed extendendam ad omnium fidelium confirmationẽ, & ad ſpecialem Spiritus S. miſſionem, quæ in ea fit, ſiue viſibiliter, vt olim, ſiue inuiſibiliter, vt modo, fiat: nam illi effectus, propter quos Chriſtus Apoſtolis Spiritum S. promiſit, ſemper ſunt in Eccleſia neceſſarij, & proportione ſeruata, in omnibus fidelibus locum habet, vt facile conſtabit prædicta Ioannis capita conſideranti. Vnde Melchiades Papa, Epiſt. ad Epiſcopos Hiſpaniæ cap. 2. promiſſionem à Deo factam Ioelis 2. Effundã de Spiritu meo ſuper omnem carnem. quam Petrus Acto. 2. de aduentu Spiritus S. in die Pentecoſtes explicuit, declarat ipſe de miſſione etiam, quæ fit in hoc ſacramento, indicans non eſſe vnam ab altera ſeiungendam. Vnde inferius ad explicandum fructum huius ſacramẽti vtitur illis verbis. Ioan. 16. Cum venerit Spiritus veritatis, ipſe docebit vos omnem veritatem, ſubiungẽs. Vides, quoniam, cum Spiritus ſanctus infunditur, cor fidele ad prudentiam, & conſtantiam dilatatur.

Melchi. Pa. — *Ioan. 16.* — *Luc. 24.* — *Ioan. 14. 15.* — *Actor. 1.* — *Melchi. Pa.* — *Ioelis 2.* — *Ioan. 16.*

Eſt autem vlterius in hac D. Thom. doctrina conſiderandum, cum ait Chriſtum Dominum inſtituiſſe hoc ſacramentum, non exhibendo, ſed promittendo, non eſſe intelligendum, Chriſtum ante

aſcenſum

aſcenſum in cœlum, nihil præter Spiritus S. promiſſionem de hoc ſacramento Apoſtolis tradidiſſe, nam hoc ſolum ſine dubio ad inſtitutionem ſacramenti non fuiſſet ſufficiens: nam illa promiſsio ex ſe ab omni ſacramento abſtrahit, nec determinat modum talis aduentus, ſeu miſsionis Spiritus S. Igitur Chriſtus Dominus non ſola promiſsione, ſed etiam inſtructione (vt latius infra dicam) hoc ſacramentum inſtituit: ritum illius Apoſtolos docens, & vſum præcipiens. Neq; D. Tho. hoc excludit, ſed ſolum ſignificare voluit, ita inſtituiſſe Chriſtum hoc ſacramentum pro tempore futuro, pro quo Spiritum S. promittebat, vt ante aduentum eius noluerit vſum illius exerceri: & hoc declarat ratione, quam ſubiungit, quia Spiritus S. plenitudo, quæ eſt effectus huius ſacramenti, non erat tanta, antequam Chriſtus eſſet
Ioan. 7. glorificatus, vt Ioan. 7. dicitur. Atq; ob ſimilem rationem addit D. Tho. in ſolution. ad 2. in veteri lege non præceſsiſſe propriam figuram huius ſacramenti, quia nihil ad perfectum adduxit lex: in hoc autem ſacramento plenitudo ac perfectio Spiritus S. datur: idemq; docuerat ſupra. q. 65. art. 1. ad quartum. Addit vero in 4. d. 7. q. 1. art. 1. quæſtiunc. 1. ad 3. aliquo modo fuiſſe hoc ſacramentum adumbratum in vnctione Pontificum, qua ſignificabatur vnctio Chriſti, à qua hæc vnctio deriuatur. Quod ſignificaſſe videtur
Cyprian. Cyprian. ſerm. de vnctione chriſmatis dicens. A facie noui olei deſiccatæ ſunt vnctiones antiquæ: & inferius oleum Eliȩ, & Eliſȩi, & antiquas fere omnes myſticas vnctiones in figuram huius ſacrȩ vnctionis adducit. Sed hæ potius ſunt accommodationes quædam, quam propriæ figuræ.

In ſolution. ad 3. indicat D. Thom. quæſtionem de neceſsitate huius ſacramenti: ſed, ſi ſit ſermo de neceſsitate medij, res eſt extra controuerſiam, eſſe quidem hoc ſacramentum valde vtile ad ſalutem: atq; hoc ſenſu dici poſſe neceſſarium ad melius eſſe: ſimpliciter tamen non eſſe neceſſarium, quia non eſt per ſe inſtitutum ad tollendum peccatum, & ſine illo poſſunt homines ſaluari. Atq; hoc ſenſu accipiendum
Melch. Pap. eſt, quod Melchiades Papa loco citat. dicit. In Baptiſmo abluimur, poſt Baptiſmum roboramur: at ſi cõtinuo tranſituris ſufficiant regenerationis beneficia, victuris tamen neceſſaria ſunt Confirmationis auxilia. Regeneratio per ſe ſaluat, mox in pace beati ſȩculi recipiendos: Confirmatio aũt armat & inſtruit ad agones mundi huius, & prælia reſeruandos. Ad hunc ergo finẽ dixit eſſe neceſſariam Confirmationẽ, non ſimpliciter, ſed ad melius eſſe: i. maxime vtilẽ. Si aũt ſit ſermo de neceſsitate præcepti, habet hoc ſpecialẽ difficultatẽ infra tractandam in diſputatione morali. Solutio ad quartum non indiget explicatione.

DISPVTATIO XXXII.

Et prima de Confirmatione.

De inſtitutione ſacramenti Confirmationis.

QVãuis doctrina de hoc ſacramento breuior ſit, quam aliorum, nihilominus in illa tradenda eandem dicendi methodum tenebimus: probando prius dari hoc ſacramentum à cæteris diſtinctum: poſtea eſſentiam, cauſas, effectus, & proprietates eius declarando. In hac ergo diſputatione definiemus quæſtionem, an ſit hoc ſacramentum, & conſequenter eius inſtitutionem, ex qua illius eſſe pendet.

SECTIO I.

Vtrum Confirmatio ſit verum ac perfectum nouæ legis ſacramentum.

RAtio dubitandi eſſe poteſt primo: quia in Scriptura nulla ſit huius ſacramenti mentio. Secundo, quia nulla ſit illius neceſsitas, nã Baptiſmus ſufficit ad ſpiritualem vitam præſtandam: Euchariſtia ad augendam, nutriendam, & conſeruandam. Propter hæc multi hæretici auſi ſunt ſacramentum hoc negare, ac contemnere, quorum parens videtur fuiſſe Nouatus: ſic enim de illo ſcribit Theod. lib. 3. Hæ- *Error Nouat.*
reticarum fabularum, c. pen. Ijs, qui ab ipſis (ſcil. No- *Theodor.*
uatianis) tinguntur, ſacrum Chriſma non præbent: quocirca eos etiam, qui ex hac hæreſi corpori Eccleſiæ coniunguntur benedicti Patres vngi iuſſerunt. Hunc errorem ſecuti ſunt Vualdenſes, vt refert Æ- *Vualdenſes.*
neas Syluius de origine Bohemorum, c. 35. Item Fla- *Æne. Syl*
gellantes apud Sãderum lib. 7. de viſibili Monarchia *Flagellantes*
Eccleſiæ hæreſ. 165. Item Pauperes de Lugduno, Ru- *Sanderus.*
theni, Lutherus, Caluinus, & reliqui noui ſectarij, vt *Pau de Lu.*
videri licet apud Prateolum ſub eorum nominibus, *Rutheni.*
& Lindanum lib. 4. Panopliæ à c. 26. Ruardum ar. 12. *Lutherus.*
Bellarm. lib. de Confirmatione, & alios, qui hoc tem- *Caluinus.*
pore contra hæreticos ſcripſerunt. *Prateolus.* *Lindanus.*

Dicendum vero eſt, in lege gratiæ eſſe quoddã ſa- *Ruardus.*
cramentum à Baptiſmo, & cæteris diſtinctum, ad di- *Bellarmin.*
uerſum finem & effectum, & ſub diuerſo ſigno viſibili *Eſſe Confir-*
inſtitutum, quod à Patrib. Confirmatio appellatur *mationis ſa-*
ab effectu: aut Conſignatio frontis, aut ſacramentũ *cramentum*
chriſmatis: ex materia: aut manus impoſitio Epi- *diſtinctum*
ſcoporum. Res in hac concluſione contenta eſt de fi- *ab aliis, de*
de, quæ in primis ex ſacra Scriptura colligenda eſt, ſu- *fide eſt.*
mendo inprimis id, quod in Commentario articuli *Concluſio 1.*
probatum eſt, Chriſtum ita promiſiſſe Apoſtolis ſuis *probatur au-*
ſpeciale Spiritus S. donum, & aduentum ad eorum *thoritatib.*
inſtructionem, protectionem, & ſingulare regimen, *Scripturæ.*
vt non ſolum eorum perſonis, nec tantum fidelibus diſcipulis, qui cum eis tunc congregati erant, ſed in eis vniuerſæ Eccleſiæ perpetuo duraturæ omnibusq; fidelib. hoc beneficium promiſerit, iuxta illud Io. 14. *Ioan. 14.*
Ego rogabo Patrem, & alium Paracletum dabit vobis, vt maneat vobiſcum in æternum, Spiritum veritatis, quem mundus non poteſt accipere: quia nõ videt eum, nec ſcit eum: vos aũt cognoſcetis eum, quia apud vos manebit, & in vobis erit. Hæc aũt promiſſio, quãuis in Apoſtolis ſingulari, & extraordinario modo impleta ſit, tamen oportuit, vt Chriſtus in Eccleſia relinqueret definitum aliquem ac certum modum & viam, qua donũ hoc, & effectus huius promiſſionis ad oẽs, & ſingulos fideles, quadam ordinaria ac certa lege perueniret: quia alioqui nec poſſet nobis conſtare, quãdo, vel quomodo in nobis eſſet implẽda hæc promiſsio: nec poſſent fideles vti aliquo certo medio ad hoc donum recipiendũ: & hac ratione fuit ẽt maxime conueniens, vt hæc promiſsio aliquo certo ſacramento, & viſibili ſigno impleretur, quomodo Eccleſia Chriſti viſibilis eſt, & corporales homines ſub viſibilibus ſignis melius ſpiritualia capiunt. Vnde etiam in ipſis Apoſtolis non eſt hæc promiſsio impleta ſine viſibili ſigno, cuius veſtigium, ſeu participatio quædam aliquo tempore in Eccleſia primitiua durauit: tamẽ quia illud extra legem, & quaſi miraculoſum erat, magisq; ad fundãdam, quam ad cõſeruandam, & exercendam fidem expediens: ideo neceſſarium fuit inſtitui aliud determinatum ſignum, per quod promiſsio illa in fidelibus impleretur: ſicut ergo promiſsio illa determinata eſt, & diſtincta à cæteris in fine & effectu: ita proprium requirit ſignum & ſacramentum.

At n. dicet aliquis, promiſsionẽ hanc in Baptiſmo, & per Baptiſmũ impleri. De illa n. loquens Pet. Act. 2. *Actor. 2.*
cum dixiſſet, Hoc eſt quod dictum eſt per Prophetã Ioel: Et erit in nouiſsimis diebus, dicit Dominus, effundam de ſpiritu meo ſuper omnem carnẽ: ſubdit inferius. Pænitentiam agite, & baptizetur vnuſquiſque veſtrum in nomine Ieſu Chriſti in remiſsionem peccatorum veſtrorum, & accipietis donũ Spiritus S. vobis n. eſt re promiſsio, & filijs veſtris, & omnib. qui longe ſunt: quoſcunq; aduocârit Dominus Deus noſter: docet ergo Petr. promiſsionem illam in Baptiſmo impleri. Sed nõ eſt hæc conueniens huius loci intelligentia: duo enim dona ſignificat Petrus eis verbis nobis eſſe promiſſa, ſcil. remiſsionem peccatorum per Baptiſmum, & ſpeciale Spiritus S. donum poſt

Baptiſmum. Vnde Chryſoſt. Homil. 18. in Acta, Non eſt idem (inquit) aſſequi remiſsionem peccatorum, & accipere virtutem illam, i. Spiritum S. non ergo illa ſingularis Spiritus S. promiſsio per ſolum Baptiſmum impletur, ſed Baptiſmus præmittendus eſt, vt in aliquo talis promiſsio poſsit impleri. Hanc autem eſſe veram huius loci intelligẽtiam, ipſe rerum vſus, & praxis ſatis oſtendit. Nam inprimis Apoſtoli iam baptizati erant, quando Chriſtus eis hoc ſpeciale donum promiſit, & quando in eis promiſsionem impleuit die Pentecoſtes: & tamen per Baptiſmum receperant proprium donum & effectum Baptiſmi: ergo etiam nobis aliquid ſpeciale promiſſum eſt ea promiſsione, diſtinctum à dono Baptiſmi. Deinde Samaritæ iam baptizati erant, & donum Baptiſmi acceperant: & nihilominus ad eos mittuntur Petrus & Ioannes, vt Spiritum S. acciperent: eſt ergo hæc Spiritus S. receptio diſtincta ab effectu Baptiſmi: antecedens patet Act. 8. vbi non ſolum habemus Spiritus S. donationem, & promiſsionem impletam, ſed etiam ſignum viſibile, per quod implebatur, Miſerunt (inquit) ad eos Petrum & Ioan. qui cum veniſſent, orauerunt pro ipſis, vt acciperent Spiritum S. nõdum enim in quemquam illorum venerat, ſed baptizati tantum erant in nomine Domini Ieſu, tunc imponebant manus ſuper illos, & accipiebant Spiritum S. Quod factum ſatis oſtendit, Apoſtolos intellexiſſe, & hoc donum eſſe diſtinctum ab effectu baptiſmi: alias non tanta ſolicitudine illud procuraſſent hominibus iam baptizatis: & eſſe promiſſum à Chriſto ſub tali cæremonia & ſigno viſibili: alias non auſi eſſent illa vti, vt daretur Spiritus Sanctus.

Actor. 19. Atq; idem colligitur ex facto Pauli Acto. 19. vbi inuenit quoſdam credentes baptizatos ſolo Baptiſmo Ioannis: quos prius fecit baptizari Baptiſmo Chriſti: & poſtea Paulus impoſuit manus ſuper eos, & datus eſt eis Spiritus S. eſt ergo hæc promiſsio Spiritus S. diſtincta à promiſsione Baptiſmi, & effectu eius, & in nobis impletur: non abſolute & ſimpliciter ex vi ſolius Baptiſmi nec ſub conditione alicuius meriti, vel ſolius interioris diſpoſitionis: nihil enim tale nobis traditum eſt, aut in Scriptura legitur, ſed per viſibile miniſterium Eccleſiæ: vt ex dictis locis colligitur, & hoc eſt, quod nos appellamus Confirmationis ſacramentum.

Eludunt hæretici hoc argum. 1 Hoc autem efficaciſsimum argumentum ex Scripturis deſumptum duobus modis eludunt hæretici, vt referunt authores ſupra citati, prior eſt, negando illam manuum impoſitionem fuiſſe ad dandum aliquem effectum, vel donum ex opere operato: ſed ſolum fuiſſe cæremoniam ab illis introductã in ſignum cuiuſdam approbationis: nam poſt Baptiſmum, inquiunt, fideles præſentabantur Apoſtolis, vel Epiſcopis, & ab eis examinabantur & inſtruebantur: illi vero, quaſi approbantes eorum fidem manus eis imponebant. *Reſpondetur hæreticis.* Sed in primis hoc eſt hæreticorum inuentum de ſuo capite abſq; fundamento, ſolum ad eneruandam Scripturæ vim. Deinde eſt per ſe incredibile, Petrum & Ioann. tanta cura fuiſſe miſſos Samariam, ſolum vt nudam quandam cæremoniam exercerent. Deinde repugnat verbis Scripturæ, vt patet ex illa cauſali: Orauerunt pro ipſis, vt acciperent Spiritum S. In hunc ergo finem, & non tantum propter externam cæremoniam, imponebant manus ſuper illos: & ita ſtatim conſecutum eſt, quod ſubditur, Et accipiebant Spiritum S. Quod paulò inferius expreſſius declaratur, cum dicitur: Cum vidiſſet autem Simon, quia per impoſitionem manus Apoſtolor. daretur Spiritus S. obtulit eis pecuniam, dicens: Date mihi hanc poteſtatem vt cuicũq; impoſuero manus, accipiat Spiritum S. vbi particula illa, per, cauſalitatem ſignificat: & non à Simone, ſed ab ipſo Luca poſita eſt, *Simon Magus.* Simon autem agnoſcens in Apoſtolis illam poteſtatem, deceptus non eſt: ſed in eo, quod credidit pecunia poſſe obtineri. Vnde Petrus poſterius hoc reprehendit, non primum, ſed potius illud probauit, docens, illam poteſtatem eſſe donũ Dei, quod pecunia obtineri non poſſet, vt ex illis verbis patet, Pecunia tua tecum ſit in perditionem: quoniam donum Dei exiſtimaſti pecunia poſſe obtineri.

Alio modo reſpondent hæretici: illud factum non pertinuiſſe ad vſum ſeu miniſterium alicuius ſacramenti, ſed ad poteſtatem miraculorum, vel ſimilem gratiam gratis datam: tunc ſpecialiter conceſſam Apoſtolis ad fidem fundandã, & confirmandam. Vnde conſequenter aiunt, per illam impoſitionẽ manuum non fuiſſe datam gratiam ſanctificantem, ſed ſimilia dona, ſeu gratias gratis datas: vt ſunt Prophetiæ, & donum linguarum: vnde Acto. 19. dicitur. Poſtquam impoſuit Paulus illis manus, venit Spiritus S. ſuper illos, loquebãturq; linguis, & ꝓphetabãt. Vbi Chryſ. hom. 40. Illi (inquit) quibus manus imponit, Spiritũ accipiebant, veriſimile aũt eſt, illos Spiritum habere, ſed non apparere, ſed efficacia & linguarũ locutione nunc declarabant. Et eodem modo videtur exponere hanc manuum impoſitionem Theophyl. ad Heb. 6. tractans illa verba, Nõ rurſum iacientes fundamẽtum pœnitentiæ ab operib. mortuis, & fidei ad Deũ, baptiſmatum doctrinę, & impoſitionis quoq; manuum, per quas (ait Theophyl.) Spiritum accipiebant, vt prophetarent, & miracula ederent: imponente. n. ipſis Paulo manus, acceperunt Spiritum S. Alludit ad locum Act. 19. ex quo nos ſacramentum hoc Confirmationis colligebamus.

Pugnant duo hæretici & nituntur hoc argumentum infirmare. *Actor. 19.* *Chryſoſt.* *Theophyl.* *Actor. 19.*

Sed hęc etiam euaſio repugnat Scripturis: nam inprimis miſsio Spiritus S. facta à Chriſto, non ſolum ad gratias gratis datas, ſed maxime ad gratiã ſanctificantem pertinuit, iuxta illud Luc. 24. Sedete in ciuitate, donec induamini virtute ex alto: & idem colligitur ex Ioan. 14. 15. & 16. vbi ſpecialiter dicit Chriſt⁹, Expedit vobis, vt ego vadam: ſi. n. non abiero, Paracletus non veniet ad vos: ſi aũt abiero, mittam eum ad vos. Si enim Spiritus S. aduentus non fuiſſet futurus ad perfectionem ſpiritualis vitæ, & augmentum gratiæ ſanctificantis, ſed ad ſolas gratias gratis datas, quæ ad aliorum vtilitatem, magis quam recipientis ordinantur, non eſſet tantę æſtimationis, vt cõſortio & corporali præſentiæ Chriſti eſſet præferendus. Deinde gratiæ gratis datæ non ſunt cõmunes omnibus fidelibus, ſed Spiritus S. eas diſtribuit prout vult, & Eccleſiæ expedit, vt patet 1. ad Cor. 12. & ad Epheſ. 4. at vero hoc donum Spiritus S. indifferenter dabatur omnibus fidelibus: Apoſtoli enim omnibus baptizatis manus imponebant, vt patet Actor. 8. 9. & 19. ergo non pertinebat tantum ad gratias gratis datas.

Reſpondetur hæreticis. *Luc 24.* *Ioan. 14. 15. 16.* *Paul. 1. Cor 12.* *Ad Epheſ. 4.* *Act. 8. 9. 19.*

Præterea, quod illa impoſitio manuum non pertineret ad gratiam miraculorum pro illo tempore ſpecialiter conceſſam, ſed ad ſacramentale aliquod miniſterium perpetuo in Eccleſia manſurum, probari poteſt primo, quia per illam implebatur Chriſti promiſsio de Spiritu S. fidelibus dando, quam factã eſſe toti Eccleſiæ, & pro vniuerſis fidelibus, ac temporibus, ſupra oſtenſum eſt. Secundo, quia, ſi illa poteſtas ad miracula, vel gratias gratis datas pertinuiſſet, alijs, quam Apoſtolis, vel Epiſcopis, interdum cõmunicata fuiſſet, ſicut ad alias miraculoſas actiones dabatur: non ſine myſterio autem vbique legitur, ſolos Apoſtolos hanc manuum impoſitionem exercuiſſe eo tempore, quo illi ſoli erant Epiſcopi. Tertio eſt optimum teſtimonium ad Hebr. 6. vbi Paulus inter fidei rudimẽta poſt Baptiſmum ponit manus impoſitionem: nimirum eam, per quam ipſe & alij Apoſtoli gratiam Spiritus ſancti dabant, vt Chryſoſt. Theophyl. & alij exponunt: ſi autem illa manus impoſitio non pertineret ad ordinaria Eccleſiæ miniſteria, & ſacramenta, non numeraretur à Paulo inter fidei initia & fundamenta: & ita intellexit eum locum Ambr. ibi dicens, loqui Paulum de impoſitione manuum, per quã Spiritus S. accipi poſſe creditur: q; poſt Baptiſmum ad Confirmationem vnitatis in Eccleſia

Chryſoſt. *Theophyl.* *Ambroſ.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cleſia Chriſti à Pontificibus fieri ſolet. Et Aug.lib.de fide & operibus ca.11.tractans illum locum Pauli,ita concludit. Hæc igitur omnia pertinere ad initia neophytorum ſatis aperte Scriptura teſtatur. Deniq; ſufficiens huius rei argumentum eſt, quod illa manus impoſitio,quæ ab Apoſtolis fiebat,poſtea in Eccleſia durauit, & per Epiſcopos ſemper facta eſt: & ideo manus impoſitio Epiſcoporum eſt dicta, vt conſtat ex Melchiade ſupra. Cuius rei plures teſtes inferius adducam,nunc duo ſufficiant omni fide digni. Vnus eſt Cypri. Epiſ.73.ad Iubaianum,vbi tractans prædictum locum Acto. 8. dicit Petrum & Ioannem compleuiſſe,quod Philippus diaconus dare non poterat: & ſubdit. Quod nunc quoq; apud nos geritur, vt qui in Eccleſia baptizantur,p̃poſitis Eccleſiæ offerantur, & per noſtram orationem ac manus impoſitionem Spiritum ſanctum conſequantur,& ſignaculo Dominico conſummentur. Alius eſt Aug.li.3. de Baptiſmo contra Donatiſtas,c.16. & tract.6.in primam Canonicam Io.quib.locis ait, eundẽ Spiritum ſanctũ dari nunc per manus impoſitionẽ,qui tunc dabatur, quãuis nõ cum eiſdem ſignis viſibilibus,nec cum eiſdem effectibus,ad gratias gratis datas pertinẽtibus, q̃ tũc erant neceſſaria,iam vero eorum neceſsitas ceſſauit.

Cyprian. *Auguſtinus.*

Secundo principaliter probatur hæc veritas ſummorum Pontificum authoritate. Primo Clemẽs Papa li.3.Conſtitutionum.c.16.Poſtea,inqt, Epiſcopus baptizatos Chriſmate vngat:& c. 17. Chriſma,inqt, confirmatio confeſsionis,ſeu profeſsionis. In quibus verbis materiam,miniſtrum,& effectum, & nomen Confirmationis ab illo deſumptum,& in Eccleſia retentũ indicauit:& Epi.4.Omnibus,inqt, feſtinandũ eſt ſine mora renaſci Deo,& demum conſignari ab Epiſcopo,i.ſeptiformem gratiam Spiritus ſancti percipere:& infra. Niſi regeneratus fuerit ab Epiſcopo confirmatus,perfectus eſſe Chriſtianus nequaq̃ poteſt:nec ſedem habere inter perfectos,ſi non neceſsitate,ſed incuria,aut volũtate remãſerit,vt à B.Petro accepimus,& cæteri ſancti Apoſtoli,præcipiẽte Dño, docuerunt. Secundo Vrbanus Papa in Epi.ſua,c.7.Omnes fideles per manus impoſitionẽ Epiſcoporũ Spiritum ſanctũ poſt Baptiſmũ accipere debẽt, vt pleni Chriſtiani,inueniantur. Tertio Fabianus Ep.2.c.1.de Chriſmate multa docet,q̃ infra trademus: inter alia vero,ait,Baptiſmũ ſancti Chriſmatis vnctione perfici atq; confirmari. Quarto: Cornel. Papa Epi.ad Fabiã. Antiochenum.apud Euſeb.lib.6.Hiſtor.c.33.alias 35. Dñi ſigillum appellat referens de Nouato. Neq; Domini ſigillo ab Epiſcopo cõſignatus fuit:quo quidem neutiq̃ potitus,quomodo quæſo,Spiritum ſanctum adeptus eſt? Quinto: Euſebius Papa Epiſt.3.circa fin. Sexto:late Melchiades Papa Epiſt.ſupra citata. Septimo:Syluester ſacramentum hoc Conſtantino dedit: ſic n.legitur in Edicto Conſtantini col.4.Septiformis gratiæ Spiritus ſancti adhibuit B.Chriſmatis vnctionem,& vexillum ſanctę Crucis liniuit in mea fronte, dicens:ſignet te Deus ſigillo fidei in nomine Patris,& Filij,& Spiritus ſancti. Octauo: Damaſus Pap.epiſt.4. Nono:Innoc.I.epi.1.c.3.Decimo:Leo I.ep.73.alias 75. deplorans ſtatum Eccleſiæ Alexan.Interrupta eſt,inquit,ſacrificij oblatio,defecit Chriſmatis ſanctificatio:clarius epi.86.alias 88.de Chorepiſcopis agens negat poſſe Chriſma conficere,aut Chriſmate baptizatorum frontes ſignare: Epi.ẽt 37.c. 2.& 79.c.7.dicit, baptizatos ab hæreticis non eſſe baptizandos:ſed inuocatione Spiritus ſancti per Epiſcopalẽ manus impoſitionem confirmandos. Vndecimo: Greg.I.li.3.epiſ.9.Duodecimo:Innoc.III.in ca.vnico,de ſacra vnctione,§.Quia vero,ait:Poſt Baptiſmum vngi Chriſtianos ſancto Chriſmate in fronte,vt libere confiteantur,quod creditur:& infra: Per frontis chriſmationem manus impoſitio deſignatur,quę alio nomine dicitur Confirmatio: quia per eam Spiritus S. ad augmentum datur & robur.

2. Probatur Pontificum authoritate. Clemens Papa. Vrban. Pap. Fabian. Pa. Corn. Pap. Euſeb. Pap. Melch. Pap. Syluest. Pap. Damaſ. Pa. Innocen. I. Leo Pap. Gregor. I. Innoc. III.

3. Probatur authoritate Conciliorũ

Tertium argumentum ex Conciliorum authoritate ſumendum eſt:huius enim ſacramenti meminit Concil. Elibertinum, ca.38.dicens,baptizatum perducendum eſſe ad Epiſcopum,vt per manus impoſitionem perficiatur,c.77.dicit: Epiſcopus per benedictionem eum perficere debebit. Concil. Laodicen. c.48.vocat Vnctionẽ ſupercœleſtis chriſmatis: Cõc. Hiſpal.ſecundum c.7.vbi idem dicit de Chorepiſcopis,quod Leo Papa loco ſupra citato: Conc. Cabilonenſe ſecundum ca. 27.ſub nomine Confirmationis, quam dicit,ſicut nec Baptiſmum,iterari minime debere,quod citant ex Conc. Tarracon. can. 6. Gratianus in c.Dictum eſt,de conſecrat.diſt.5.& Iuo. lib. 4. c.46.Item Concil.Pariſienſ.ſub.Ludouico & Lothario lib.1.cap.33.vbi præcipit Epiſcopis,ne poſt cibum & potum per impoſitionem manuum Spiritum ſanctum tradant temporibus Paſchæ & Pentecoſtes, & Concilium Meldonenſe cap. 45. prohibet pro ſacro Chriſmate munera accipere: in Concil. Arauſica.1. cano.1.ſit mentio huius ſacramenti ſub nomine Cõfirmationis: Idem in 6. Synodo,can.7.Conc.Colonienſ.par.7.ca.8.ex profeſſo tradit doctrinam de hoc ſacramento:Sononenſe in decret.fidei,ca.10.& in decretis morum.c.38.Mogunti.ca.17.expreſsius tamen hoc definierunt Concil. Flor. in decret. Eugenij,& Concil. Trid.ſeſſ.7.& ſeſſ.23.c.4.vbi ſtatuit, vt nemo prima tonſura initietur, qui prius confirmatus non fuerit. Plura ex Conciliis afferemus infra de materia & miniſtro huius ſacramenti diſputantes.

Conc. Elib. Conc. Laod. Conc. Hiſp. Conc. Cab. Conc. Tarr. Conc. Pariſ. Conc. Mel. Con. Arau. Conc. Colo. Conc. Seno. Conc. Flor. Conc. Trid.

Quartum argumentum ſumitur ex patrum traditione,quæ ad hanc veritatem cõfirmandam ſufficeret,quando nullum aliud Scripturæ teſtimoniũ haberemus,vt de hac ipſa re diſputans dixit Hier. dial. contra Luciferian. Vnde Baſil.lib.de Spiritu ſancto, ca.27.inter non ſcriptas traditiones ponit conſecrationem olei vnctionis: latius & apertius Dionyſ.c.4. de Eccleſiaſt. Hierar. diſſerit de confectione Chriſmatis,quod c.2.Deificũ vnguentum vocauerat, quo ſignantur baptizati,& in 3.par.illius c.hoc ſacramentum vocat:Diuinæ generationis ſacroſanctam perfectionem: Pulchre de eodem diſputat Cyrill.Hieroſ. catech.3.Myſtagogica,vbi inter alia ait,hoc ſacramẽtum indicatum eſſe in Iordane:quando, baptizato Chriſto, Spiritus ſanctus in ipſum deſcendere viſus eſt. Theodoret.in id Cantic. 1. Vnguentum effuſum nomen tuum: Si myſtice,inquit,magis vis intelligere,ſancti baptiſmatis myſterium recordare, in quo qui initiantur,ſpiritualis vnguenti Chriſmate inuncti,ſub ea viſibili ſpecie inuiſibilẽ Spiritus ſancti gratiam ſuſcipiunt. Vbi de Baptiſmo & Confirmatione, vt de vno ſacramento,loqui videtur: quia,vt ſupra diximus,olim ſimul dari ſolebant,tanq̃ neceſſaria ad perfectionem,& quaſi complementũ hominis Chriſtiani,non quidem quãtum ad ſubſtantiam vitæ ſpiritualis:hæc n.in Baptiſmo complete datur:ſed quãtum ad robur,& augmentum,perfectamq; Spiritus ſancti protectionem, q; ad intelligendos cæteros antiquos Patres obſeruandum eſt, præſertim Nazian. orat.40.de ſancto Baptiſmo:vbi videtur Confirmationem ſub Baptiſmo comprehendere,cum ait:In eo animum & corpus vnctione & Spiritu cõſignari. Niſi hęc verba ad cęremonialem vnctionem Baptiſmi referãtur:atq; eodem fere modo loquitur Damaſ.li. 4. de fide, ca.10.Præterea eſt optimus locus apud Euſebium,li.3.Hiſt.c.17.alias 23.vbi hiſtoriam illã ex Clemente Alexandrino refert de adoleſcente,quẽ Ioannes Euangeliſta ſingulariter dilexit,& Epheſino Epiſcopo cõcredidit:Quem ille,inqt,Baptiſmi ſacramẽto illuminauit:poſtea vero ſigillo Domini, i.e. ſacramẽto Confirmationis,tanq̃ perfecta,tutaq; eius animi cuſtodia obſignauit. Iuſtinus Martyr,quæ. 137. ad Orthodox.vbi diſtinguit vnctionẽ olei,& vnguenti: per vnguentum Chriſma intelligens, quo dicit conſignari fideles poſt Baptiſmum, Ex Latinis Tertull. interdum indicat hoc ſacramentum: præſertim lib. de præſcriptionibus hæreticor. cap.36.& 40.dicens:

Probatur traditione Patrum: Hieronym. Baſilius. Dionyſius. Cyr. Hier. Theodoret. Nazian. Damaſcen. Iuſtin. Iuſtin. Tertul.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Poſt lauacrum ſignat in frontibus milites ſuos:idem li.de Reſurrectio.carnis,c.8. Cyprianus late Epiſt.70. clarius 72.vbi dicit Baptiſmum & manuum impoſitionem eſſe duo ſacramenta,& vtrumq; eſſe fidelibus ſuſcipiendum,& Epiſt.73.ad Iubaianum : cuius verba ſupra retulimus:& in ſerm.de vnctione Chriſmatis late Ambroſ.lib.2.de ſacrament.c. 2. vocat Spirituale ſignaculum,quod poſt fontem ſupereſt,vt perfectio fiat.Idem li.6 c.20.& lib.de iis,qui initiantur, c.7.Aug.lib.2.contra litter.Petil.c.104.vbi vocat ſacramentum Chriſmatis : Quod in genere viſibilium ſignaculorum ſacroſanctum eſt, ſicut & Baptiſmus. Idem li.5.de Baptiſ.c.20.& li.15.de Trinit.c.26.tract. 118.in Ioannem,& aliis locis ſupra relatis. Patianus epiſt.1.ad Symphorianum circa fin.inter ſacramenta numerat Baptiſma & Chriſma,de quo latius diſſerit infer.⁹ li.de Baptiſmo: Lauacro,inquit,peccata purgantur, Chriſmate ſanctus Spiritus ſuperfunditur : vtraq; vero iſta,manu & ore antiſtitis impetramus. Optatus etiam Mileuitanus l.2.contra Parmenianũ. colu. 8. mentionem facit cuiuſdam ampullæ Chriſmatis q̃ hęreticus per feneſtram proiecit, vt eam frãgeret: Quæ tamen,inquit,Deo muniente, inter ſaxa illæſa conſedit. In 7.ẽt Syn.actione 4. inter miracula Sanctorum Coſmæ,& Damiani,ponitur,quod quędam mulier laborans quadam ægritudine:Chriſma accipiens,in aq̃ effudit,illamq; bibit,& confeſtim ſanitati ſanctorum interceſſione reſtituta eſt. Euſebi⁹ ẽt Emiſſenus homil.in die Pentecoſtes ex Melchiade Papa multa de hoc ſacramento deſumpſit : videri ẽt poteſt Iſid.de Eccleſiaſticis officiis ad finẽ.Beda Luc. 22.& Act.8.Rabanus in li.de inſtitutione Cleric.c.30. & Bernard.in vita ſancti Malachiæ c.2.in fine refert, B.Malachiam in Epiſcopatu quodam vſum ſaluberrimum confeſsionis,& ſacramentum Confirmationis,quæ gens illa, aut ignorabat,aut negligebat,inſtauraſſe:& cap.ſeq. refert, Malchũ Epiſcopũ, Malachiæ magiſtrũ,puerum mente captũ,ex his, quos lunaticos vocãt,inter cõfirmãdũ ſacra vnctiõe ſanaſſe.

Cyprian. Ambroſ. Auguſt. Pacianus. Opta Mil. Synodus. Euſ. Emiſ. Melchiad. Iſidorus. Beda Rabanus. Bernard.

1. Probatur ratione. S. Thom. Melch. Pap.

Vltimo afferre poſſumus congruentias, ſeu rationes huius veritatis:cum enim non ex rerum naturis, ſed ex inſtitutione ad placitum, & ex voluntate inſtituentis pendeat, nõ poteſt efficaci ratione probari,ſed teſtimoniis, quibus de voluntate inſtituentis ſatis conſtet: poſſumus tamen eius voluntatis ſufficientes & morales rationes afferre. Prima & fundamentalis eſt,qua D.Thom.hic eſt vſus, de qua ſupra ſatis dictum eſt. Secunda ſumi poteſt ex Melchiade Papa Epi.ſupra citata : vbi proponens obiectionem, qua nunc maxime vtuntur hæretici:Quid mihi prodeſt poſt myſterium baptiſmatis myſterium Confirmationis?aut quantum video, non totum de fonte ſuſcepimus, ſi poſt fontem adiectione noui generis indigemus? Reſpondet : rationem reddens : ſicut ad Imperatorem ſpectat,nõ ſolum ſignare militem, ſed etiam armis competentibus eum inſtruere:ita Chriſtum Dominum per Baptiſmum nos deſcribere militiæ ſuæ:per Confirmationem vero dare adiumentũ militiæ:Item ſicut parens magnam pupillo facultatẽ relinquens ei ſtatim prouidet tutorem:ita in hoc ſacramento dari regeneratis Paracletum, vt ſit eis cuſtos,conſolator,& tutor:deniq; inquit : In fonte plenitudinem tribuit ad innocentiá:in Confirmatione augmentum præſtat ad gratiam:in Baptiſmo regeneramur ad vitã:poſt baptiſmũ confirmamur ad pugná:in Baptiſmo abluimur:poſt baptiſmum roboramur:& hoc eſt,quod alij ſãcti Patres dicũt,hoc ſacramẽtum fuiſſe conueniens, vt ſit perfectio Baptiſmi, & plenitudo hominis Chriſtiani,vt ſupra explicatũ eſt.

Dices, totum hoc potuit ſimul dari vnico Baptiſmo:quid ergo neceſſe fuit,quaſi per partes,per vniuerſa ſacramẽta dari?Reſpondetur primum:id fuiſſe expediens, vt in ipſamet ſacramentorum diuerſitate effectuum etiam gratiæ Dei & beneficiorum eius varietas & multitudo cognoſceretur : nam præter gratiam regenerationis baptiſmalis,eſt ſingulare Chriſti beneficium, quod ipſis regeneratis Spiritum ſanctum tribuat in ſingulare regimen & protectionẽ eorum.Deinde,vt homines, & difficultatẽ ſpiritualis militiæ,& ſuæ naturæ imbecillitatem agnoſcant: nam etiam poſt copioſam Baptiſmi gratiam indigẽt ſpeciali robore & protectione Spiritus S. vt Chriſto poſsint conuenienter militare. Tandem, vt hac ſacramentorum ſapientiſsima,& admirabili varietate magis ab hominibus coleretur Deus, & vt profeſsio fidei in Baptiſmo facta, veluti iteraretur, & rata fieret in Confirmatione. Atq; ex his obiter ſatisfactum eſt,ſi quid in contrarium obiici poterat.

SECTIO II.

An,& quo tempore fuerit hoc ſacramentum à Chriſto inſtitutum.

IN hac re & hæreticos, & nonnullos catholicos erraſſe inuenio : hæretici enim qui negant hoc eſſe verum ſacramentum,cõſequenter dicunt,non Chriſtum, ſed Melchiadem Papam hanc cæremoniam inſtituiſſe. Sed quantum in hoc errent,ſatis conſtat ex dictis : oſtendimus enim ſacramentum hoc longe ante Melchiadem Papam tempore Clementis, Vrbani,Fabiani,Cornelij,Cypriani,Euſebij,& aliorum in vſu fuiſſe. Secundo fuit ſententia quorundam catholicorum, hoc ſacramentum non à Chriſto,neq; ab Apoſtolis,ſed in Concil. Meldenſi, ſpeciali Spiritus ſancti inſtinctu,fuiſſe inſtitutum. Fundamẽtum eſt,quia inſtituere ſacramentum non eſt ſolum promittere effectum ſacramenti, ſed deſignare etiam & præcipere ſignum viſibile,ſeu materiam & formam, per cuius vſum ſignificetur, & ex promiſsione detur effectus ſacramenti : ſed nec Chriſtus Dominus, neq; Apoſtoli hoc præſtiterunt circa hoc ſacramentum:ergo non inſtituerunt illud. Probatur minor,quia,licet Chriſtus promiſerit Spiritum ſanctũ Apoſtolis,& diſcipulis ſuis,nullo tamen ſacramento vſus eſt ad hoc promiſsum implendum, ſed in die Pentecoſtes per poteſtatem excellentiæ eos abſq; ſacramento confirmauit,vt ſignificat Melchiad. Pap. dict.Epiſt. dicens : Quod in confirmandis neophytis manus impoſitio tribuit ſingulis:hoc tunc Spiritus ſancti deſcenſio in credentium populos donauit vniuerſis:& idem ſignificauit Concil.Florent.in decret. Eugenij,& D.Thom.late artic.ſeq.ad 1.& Bonauent. d.7.art.1.q.1. Similiter,licet Apoſtoli ſuo miniſterio dederint effectũ huius ſacramẽti, non tamen ad hoc vtebantur ſigno viſibili huius ſacramenti, ſed ſola manus impoſitione & oratione,vt dictum eſt:nec leguntur de vnctione Chriſmatis, vel præſcripta verborum forma quicquam docuiſſe. Hanc opinionem tenet aperte Alex.Alenſ.4.par.q.24.memb.1.& 2.art. 1.& S.Bonauent.in 4.d.7.art.1.q.1.& 2.vbi ait, inſtitutum eſſe, Spiritu ſancto dictante,ab Eccleſiæ rectoribus,& aliis.

Error quorundam tum hæreticorum, tum fideli. Melch Pap. Con. Meld. Melc Pa. Conc. Flo. D.Thom. Bonauen. Alex. Al. Bonauen.

Dicendum vero eſt hoc ſacramẽtum fuiſſe à Chriſto Domino immediate inſtitutum. Hoc iam eſt de fide certum ex definitione Concil. Trident. vt ſupra late explicatum eſt,tractando de ſacramentis in genere,& in ſpeciali de hoc ſacramento docuerunt hoc Concil. Mogunt. cap.17.& Concil.Senonenſe in decretis morum. cap. 38. vbi dicit,hoc ſacramentum fuiſſe primo à Chriſto inſtitutum,& ab Apoſtolis receptum. Et ratio eſt illa generalis, quia inſtitutio ſacramenti pertinet ad poteſtatem excellentiæ, quam ſolus Chriſtus habuit. Item quia ſolus ipſe potuit effectum gratiæ infallibiliter promittere per ſignum ſenſibile. Oportet autem diſtinguere inſtitutionem ab vſu:& quidem veriſsimum eſt, Chriſtum Dominum nunquam ſuis manibus dediſſe ſacramentum hoc, imo neque ante aſcenſionem eius fuiſſe ab aliquo miniſtratum:cuius congruentem rationem adducit

D.Thom.

dicit D. Thom. quia in hoc ſacramento datur plenitudo Spiritus ſancti, quam dari non expediebat, donec Ieſus eſſet glorificatus, vt dicitur Ioan. 7. ſed hinc nullum argumētum ſumitur ad inſtitutionem Chriſto negandam: non enim Chriſtus omnia ſacramenta per ſe miniſtrauit, quæ inſtituit, imo de nullo hoc expreſſe legitur in ſcriptura, niſi de Euchariſtia: & idem eſt de Baptiſmo, ſaltem quoad aliquas perſonas, vt ſupra dictum eſt: de pœnitentia vero, cum conſtet, Chriſtum illam inſtituiſſe, cum Apoſtolis dixit: Accipite Spiritum ſanctum, quorum remiſeritis peccata, remittuntur, &c. Ioa. 20. certum tamen eſt, nunquam ſacramentum illud adminiſtraſſe: ſic ergo dicendum eſt de Confirmatione, ſicut ſuo loco dicetur etiam de extrema vnctione: de Matrimonio vero id notum eſt: idem vero eſt de ſacramento Ordinis, nam licet Chriſtus per ſe Apoſtolos ordinauerit, non tamen ſacramentum Ordinis miniſtrando, ſed altiori modo. Atq; eadem ratione nihil obſtat, quod Apoſtoli non fuerint cōfirmati per proprium ſignum viſibile huius ſacramenti: quia Chriſtus per poteſtatē excellentiæ potuit eos altiori modo Spiritu ſancto replere ſub alio ſigno viſibili mirabiliori, & manifeſtiori, prout eo tempore fuit expediens ad inchoandam nouæ legis promulgationem. An vero Apoſtoli vſi fuerint hoc ſacramentali ſigno ad confirmādum alios fideles, quo nunc Eccleſia vtitur, vel ſola manus impoſitione, dicemus commodius diſputatione ſequente.

Quando Chriſtus inſtituit hoc ſacramentum.

1. Sententia.

Conc. Seno.

Occurrit autem ſtatim inquirendum, quando inſtituerit Chriſtus hoc ſacramentum: aliquibus enim viſum eſt, & ſignificatur in Concil. Senonenſi: inſtituiſſe illud Matth. 19. Quando oblati ſunt ei paruuli, vt manus eis imponeret, & oraret: & cum diſcipuli increparēt eos, dixit eis Ieſus: Sinite paruulos, & nolite eos prohibere ad me venire: talium eſt n. regnum cœlorum. Sed, quamuis gratis dem⁹, ibi fuiſſe aliquo modo adumbratum hoc ſacramentum: quod tamen ibi fuerit inſtitutum, nullo fundamento affirmari poteſt: ibi n. nulla promiſsio, nullū præceptum, nulla materiæ aut formæ deſignatio legitur, ſine quibus ſacramenti inſtitutio eſſe non poteſt: item veriſimile non eſt, Chriſtum pueros illos confirmaſſe, quia, vt diximus cum D. Thom. decuit, hoc ſacramentum ante Chriſti glorificationem non miniſtrari: & alioqui illi pueri nondum erant baptizati, neq; ad hunc finem Chriſto offerebantur, ſed vt ab eo benedicerētur, vt Hieron. dicit: vel vt curarentur, vt ſignificat Anſelmus. Alij ergo dicunt, Chriſtum inſtituiſſe hoc ſacramentum poſt reſurrectionem, cum Apoſtolis Spiritum ſanctum dedit inſufflando, eiſq; dixit Ioan. 20. Accipite Spiritum ſanctum, quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis. Ita videtur ſignificare Scot. in 4. diſt. 7. q. 1. in 1. obiect. in ſolutione vero indicat, fortaſſe non fuiſſe inſtitutum ante Chriſti aſcenſionem, neq; toto illo tempore, quo Apoſtoli nō fuerūt vſi materia & forma huius ſacramenti. Sed hoc poſterius, neq; ipſi Scoto placet, neq; eſt probabile: alioqui vel dicendum eſſet hoc ſacramentum non fuiſſe immediate à Chriſto inſtitutum, aut iterum ad terras deſcendiſſe ad inſtituēdum illud, vel certe in cœlo exiſtentem illud inſtituiſſe, & Apoſtolis per mundū diſperſis reuelaſſe, quę omnia improbabilia ſunt. Primum vero etiam eſt valde incertum: quia in illo facto Chriſti nullum eſt huius ſacramenti veſtigium: nam per illam inſufflationem non eſt datus Spiritus ſanctus Apoſtolis ad robur, ſicut datur in hoc ſacramento, ſed quoad poteſtatem remittendi peccata, vnde hic effectus magis ad ſacramentum Ordinis, quam ad hoc ſpectauit. In verbis etiam, quæ Chriſtus protulit, nullum eſt huius ſacramenti indicium: quia nō eſt inſtitutum ad remittenda peccata, ſed ad gratiam augendam. An vero in aliquo ſenſu hoc verum ſit, infra dicemus. Alij vero exiſtimarunt ſacramentum hoc fuiſſe inſtitutum in die Pentecoſtes: quia tunc primum Apoſtoli ſunt confirmati: ſed neq; hoc habet probabilitatis coniecturam, quia, licet tunc Apoſtoli fuerint confirmati: non tamen per vſum ſacramenti, ſed altiori modo: tum etiam, quia in toto illo facto nihil eorum interceſsit, quæ diximus eſſe ad inſtitutionem ſacramenti neceſſaria.

D.Thom.

Hieron.

Anſelm.

2. Sententia.

3. Sententia.

Hoc ſacramentum eſt inſtitutū à Chriſto ante eius aſcenſionem,

Con. Trid.

Mihi ergo certum eſſe videtur, Chriſtum, priuſquam in cœlum aſcenderet, hoc ſacramentum inſtituiſſe: tum propter ea, quæ nuper circa Scoti ſententiam dicebamus: tum etiam, quia Concil. Trid. hunc ſenſum videtur intendere, quando ſeſſ. 7. can. 1. definit, omnia ſacramenta nouæ legis à Ieſu Chriſto Domino noſtro eſſe inſtituta: Deniq;, quia Chriſtus Dominus prius, quàm in cœlos aſcenderet, Eccleſiam ſuam fūdauit, quoad potiſsima, quæ ad ſubſtantiam eius, & principalia fundamenta pertinent, qualia ſunt omnia ſeptē ſacramēta. De tempore autem, quo ante aſcenſionem hoc inſtituit ſacramentum, licet res ſit valde incerta, quia à ſacris Hiſtoriographis non eſt memorię prodita, veriſimilius tamen videtur, quoad promiſsionem, & Apoſtolorum inſtructionem & præceptum illius datum de adminiſtrando hoc ſacramento in futuro tempore, & de materia & forma, qua in illo vti debebant, totum, inquam, hoc fuiſſe à Chriſto Domino factum in nocte Cœnæ: nullum enim tempus ad hoc aptius excogitari poteſt, præſertim cum ea nocte toties Spiritum ſanctum promiſerit Eccleſiæ ſuæ, & nouum teſtamētum condiderit. Et, quod maxime vrget, hoc aperte docet Fabianus Papa, Epi. 2. c. 1. In illa, inquit, die Dominus Ieſus, poſtquam cœnauit cum diſcipulis ſuis, & lauit eorum pedes (ſicut à ſanctis Apoſtolis Prædeceſſores noſtri acceperunt, nobiſq; reliquerūt) Chriſma cōficere docuit. Vbi nomine Chriſmatis, totum ſacramentum intelligere poſſumus, vel certe inde ſufficiens ſumitur argumētum, quod, ſicut Chriſma docuit conficere, ita etiam aliquos ritus, qui ſunt de huius ſacramenti ſubſtantia.

Inſtituta eſt confirmatio nocte Cœna quoad aliqua.

Fab. Papa.

Cyprian.

Cle. Papa.

Atque hoc modo idem ſumitur ex Cypriano in ſerm. de Vnction. Chriſm. & ſignificat etiam Clem. Papa locis ſupra citatis, & inde forte manauit Eccleſiæ conſuetudo conficiendi Chriſma illo die ſingulis annis, de quo infra dicemus. Atque hanc ſententiam ſignificat hic D. Thom. ad 1. & ſequuntur Soto, & Victoria in Summa, in materia de hoc ſacramento in principio, quia generalem regulam aſsignat, omnia ſacramenta fuiſſe inſtituta ante Reſurrectionem, quia ſunt inſtrumenta noſtræ redemptionis, quæ in morte Chriſti conſummata eſt. Quam etiam amplectitur Soto fere, vbicunque in 4. diſputat de inſtitutione ſacramentorum, vel in genere, vel in particulari. Hæc tamen tam generalis doctrina videri iam poteſt hoc tempore ſuſpecta, quia Concil. Trid. definit, Chriſtum inſtituiſſe ſacramentum Pœnitentiæ poſt reſurrectionem ſuam ſeſsion. 6. cap. 14. ſeſsion. 14. cap. 1. vbi ait, illud ſacramentum præcipue fuiſſe inſtitutum, quando Chriſtus dixit Apoſtolis: Accipite Spiritum ſanctum. Vbi notanda eſt illa particula (præcipue.) Nam hinc, vt minimū, certū eſſe exiſtimo, tunc fuiſſe datam Apoſtolis poteſtatem ordinis ad abſoluendum à peccatis, vt ex eodem etiam Concilio colligitur ſeſsion. 23. cap. 1. & cano. 4. Vnde fit, ex illo tempore, cœpiſſe ſacramentum illud eſſe, veluti in eo ſtatu, in quo, & ab Apoſtolis dari, & à fidelibus baptizatis recipi poſſet: & ideo vere ac proprie dicitur, tunc fuiſſe inſtitutum. Cum hoc tamen optime poteſt intelligi abſque vlla repugnantia, quod Chriſtus Dominus in nocte Cœnæ inſtruxerit Apoſtolos de futuro ſacramento Pœnitentiæ, & quod illos conſtituturus eſſet illius ſacramenti miniſtros, eoſque docuerit modum & formam, quam in iudicandis & remittendis peccatis ſeruaturi erant. Quod nunc exempli tantum cauſa dictum ſit. Nam exacta eius diſcuſsio ſuo loco tradetur. Ad hunc ergo modum intelligo Confir-

D.Thom.

Soto.

Victoria.

Con.Trid.

mationis inſtitutionem potius inchoatã, quam perfectam eſſe in nocte Cœnæ, ſeu in futurum potius traditam per inſtitutionem, quam de præſenti per facultatem, & efficaciam datam: nam, vt infra dicetur, ſoli Epiſcopi habent poteſtatē adminiſtrãdi hoc ſacramentum: Apoſtoli autem, licet in nocte Cœnæ fuerint ordinati Sacerdotes, non tamen Epiſcopi, vt probabilius creditur, vſq; ad Chriſti reſurrectionem: & ideo in nocte Cœnæ non fuit hoc ſacramentum in eo ſtatu conſtitutum, in quo poſſet & adminiſtrari, & recipi: & hac ratione dicimus, non fuiſſe tunc plene inſtitutum. Quoad hoc ergo dici poteſt inſtitutū Ioann. 20. quando Chriſtus dixit Apoſtolis, Accipite Spiritum ſanctum, &c. quatenus tunc Chriſtus fecit Epiſcopos ſuos Apoſtolos: atq; ita dedit illis poteſtatem conficiendi hoc ſacramentum, ſuppoſita inſtructione præcepti & promiſsione, quæ prius in nocte Cœnæ eiſdem tradiderat.

Quando Apoſtoli fuerunt inſtituti ſacerdotes, quando Epiſcopi.

Quando perfecta & abſoluta eſt cōfirmationis inſtitutio.

ARTIC. II.

Vtrum chriſma ſit conueniens materia huius ſacramenti.

AD ſecundum ſic proceditur. Videtur quod chriſma nō ſit conueniens materia huius ſacramenti. Hoc enim ſacramentum (vt dictum eſt) inſtitutum eſt à Chriſto promittente diſcipulis Spiritum ſanctum. Sed ipſe miſit eis Spiritum ſanctum abſq; omni chriſmatis inunctione. Ipſi etiam Apoſtoli hoc ſacramentum conferebant per ſolam manus impoſitionem abſq; chriſmate. Dicitur enim Actor. 8. quod Apoſtoli imponebant manus ſuper baptizatos, & accipiebant Spiritum ſanctum. Ergo chriſma non eſt materia huius ſacramenti, quia materia eſt de neceſsitate ſacramenti.*

Inf. q. 84. ar. 1. ad 1. & 4. d. 7. q. 1. ar. 2. q. 1. 2. & 4. cō. c. 60. Ar. præc. ad 1. arg.

2. Præterea, Confirmatio quodammodo perficit ſacramentum Baptiſmi (ſicut ſupra dictum eſt) & ita debet ei cōformari, ſicut perfectio perfectibili. Sed in Baptiſmo eſt materia ſimplex elementum ſcilicet aqua. Ergo huius ſacramenti non eſt conueniens materia chriſma, quod conficitur ex oleo & balſamo.*

q. 65. ar. 4

3. Præterea, Oleum aſſumitur in materiam huius ſacramenti ad inungendum. Sed quolibet oleo poteſt fieri inunctio, puta oleo, quod fit ex nucibus, vel ex quibuſcumq; aliis rebus. Non ergo ſolum oleum oliuarum debet aſſumi ad huiuſmodi ſacramentum

4. Præterea. Supra dictum eſt, quod aqua aſſumitur, vt materia ad baptizandum, quia vbiq; de facili inuenitur. Sed oleum oliuarum non vbiq; inuenitur, & multo minus balſamum. Non ergo Chriſma, quod ex his conficitur, eſt conueniēs materia huius ſacramenti.*

q. 66. ar. 3

Sed contra eſt, quod Gregor. dicit in Regiſtro, Presbyteri baptizatos infantes ſignare in frontibus ſacro chriſmate, non præſumant. Ergo chriſma eſt materia huius ſacramenti.*

Lib. 3. c. 9. à med. illim.

Reſpondeo dicendum, quod chriſma eſt conueniens materia huius ſacramenti: Sicut enim dictum eſt, in hoc ſacramento datur plenitudo Spiritus ſancti ad robur ſpirituale, quod competit perfectæ ætati. Homo autem, cum ad perfectam ætatem peruenerit, incipit iam communicare actiones ſuas ad alios, ante vero quaſi ſingulariter ſibiipſi viuit. Gratia vero Spiritus ſancti in oleo deſignatur, vnde Chriſtus dicitur eſſe vnctus oleo lætitiæ, propter plenitudinem Spiritus ſancti, quam habuit. Et ideo oleum competit materiæ huius ſacramenti. Admiſcetur autem balſamum propter fragrantiam odoris, quæ redundat ad alios, vnde Apoſtol. dicit, 2. Cor. 2. Chriſti bonus odor ſumus Deo, &c. Et licet multa alia ſint odorifera, tamen præcipuè accipitur balſamum propter hoc, quod habet præcipuum odorem & quia etiam incorruptionem præſtat. Vnde Eccleſ. 24 dicitur, quaſi balſamum non mixtum odor meus.*

Art. præced.

Ad primum ergo dicēdum, quod Chriſtus ex poteſtate excellentiæ, quam habet in ſacramentis, contulit Apoſtolis rem huius ſacramenti: id eſt, plenitudinem Spiritus ſancti ſine ſacramento, eo quod ipſi primitias Spiritus ſancti acceperunt, ſicut dicitur Romanorum 8. Nihilominus tamen aliquod conforme materiæ huius ſacramenti, exhibitum fuit Apoſtolis ſenſibiliter in collatione Spiritus ſancti. Quod enim ſenſibiliter Spiritus ſanctus ſuper eos deſcendit in ſpecie ignis ad eandem ſignificationem refertur, ad quam refertur oleū, niſi quod ignis habet vim actiuam, oleum autem habet vim paſsiuam, in quantum eſt materia & fomentum ignis. Et hoc ſatis competebat: nam per Apoſtolos gratia Spiritus ſancti erat ad alios deriuanda. Super Apoſtolos etiam Spiritus ſanctus deſcendit in figura linguæ, quod ad idem ſignificandum refertur, quod ſignificat balſamum; niſi quod lingua per locutionem eſt communicatiua ad alterum, balſamum vero per odorem, quo ſcil. Apoſtoli replebantur Spiritu ſancto, vt fidei Doctores, alij autē fideles, vt operatores eorum, quæ pertinent ad ædificationem fidelium. Similiter etiam ad impoſitionem manus Apoſtolorum, & etiam ad eorum prædicationem deſcendebat plenitudo Spiritus ſancti ſuper fideles ſub viſibilibus ſignis, ſicut & à principio deſcenderat ſuper Apoſtolos. Vnde Petrus, Actorum 11. Cum cœpiſſem loqui, cecidit Spiritus ſanctus ſuper eos, ſicut & in nos in initio. Et ideo non erat neceſſaria ſenſibilis materia ſacramentalis, vbi ſenſibilia ſigna miraculoſe exhibebantur diuinitus. Vtebantur tamen Apoſtoli communiter chriſmate in exhibitione ſacramenti, quando huiuſmodi viſibilia ſigna non exhibebantur. Dicit enim Dionyſ. 4. ca. Eccleſiaſt. hierarch. Eſt quædam perfectiua operatio, quam duces noſtri (id eſt, Apoſtoli) chriſmatis hiſtoriam nominant.*

Cap. 4. in princ.

Ad ſecundum dicendum, quod Baptiſmus datur ad ſpiritualem vitam ſimpliciter conſequendam: & ideo competit illi ſacramento materia ſimplex. Sed hoc ſacramentum datur ad plenitudinem conſequendam Spiritus ſancti, cuius eſt multiformis operatio, ſecundum illud, Sap. 7. eſt enim in illa ſpiritus intelligentiæ ſanctus, vnicus, multiplex, & 1. ad Corinth. 12. Diuiſiones gratiarum ſunt idem autem Spiritus. Et ideo conuenienter huius ſacramenti eſt materia compoſita.

Ad tertium dicendum, quod proprietates olei quibus ſignificatur Spiritus ſanctus, magis inueniuntur in oleo oliuarum, quam in quocumque alio oleo. Vnde & ipſa oliua ſuper frondibus virens, virorem & miſericordiam Spiritus ſancti ſignificat. Hoc etiam oleum proprie dicitur oleum, & maxime habetur in vſu, vbi haberi poteſt. Quilibet autem alius liquor, ex ſimilitudine huius, oleum nominatur: nec eſt in vſu communi, niſi ſupplementum apud eos, quibus deeſt oleum oliuarum. Et ideo hoc oleum ſolum aſſumitur in vſu huius, & quorumdam aliorum ſacramentorum.

Ad quartum dicendum, quod Baptiſmus eſt ſacramentum abſolutæ neceſsitatis: & ideo eius materia debet inueniri vbiq;. Sufficit autem, quod materia huius ſacramenti, quod non eſt tantæ neceſsitatis, poſſit de facili ad omnia loca terrarum deferri.

COMMENTARIVS.

CHriſmatis nomine D. Tho. plane intelligit compoſitum ſeu mixtum quoddam ex oleo oliuarū, & balſamo: vt aperte conſtat ex corpore articuli: vbi optimam congruentiam huius materiæ adducit. De hoc ergo compoſito non ratione vnius, vel alterius partis, vel ratione totius, docet ſine dubio D. Thom. (quidquid Caietanus dicat) eſſe neceſſariam materiā huius ſacramenti, non minus, quam ſit aqua neceſſaria ad Baptiſmum, vt plane colligitur ex ſolutione ad 4. & ita, quod attinet ad litteram & ſenſum D. Tho. nulla eſt difficultas. Quam ſit autem certa eius ſententia, ſtatim diſputabitur.

ARTICVLVS III.

Vtrū ſit de neceſsitate huius ſacramenti, quod Chriſma fuerit prius per Epiſcopum conſecratum.

AD tertium ſic proceditur. Videtur, quod non ſit de neceſsitate huius ſacramenti, quod chriſma, quod eſt materia